

Dosarul nr.2rc-36/22
2-18131649-01-2rc-06042022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru –N. Patrașcu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Anton, O. Cojocaru, A. Panov

DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Ecosem Invest”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Get Premium” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ecosem Invest” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea Societății cu Răspundere Limitată „Ecosem Invest” cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen,

constată:

La 29 ianuarie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „Get Premium” (în continuare SRL „Get Premium”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Ecosem Invest” (în continuare SRL „Ecosem Invest”), prin care a solicitat încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din data de 22 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată, s-a încasat de la SRL „Ecosem Invest” în beneficiul SRL „Get Premium” datoria în mărime de 300 000,00 lei, taxa de stat în mărime de 9 000,00 lei, cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5 000,00 lei, cheltuielile de executare a actelor judiciare în mărime de 2 453,80 lei. (f.d.63)

La 17 ianuarie 2022 SRL „Ecosem Invest”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a depus cerere de apel, prin care a solicitat repunerea apelului în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind rejudecarea cauzei. (f.d. 68-72)

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 10 februarie 2022 a respins

cererea cu privire la repunerea în termen a apelului, a restituit apelul depus de către SRL „Ecosem Invest” ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de judecată a refuzat să efectueze repunerea în termen. (f.d.77-78)

Împotriva încheierii instanței de apel a depus recurs SRL „Ecosem Invest”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, prin care a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din data de 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei la rejudecare la etapa primirii cererii de apel. (f.d. 81-84)

În motivarea recursului SRL „Ecosem Invest” a indicat că motivarea adusă în încheierea atacată este incorectă și superficială, fiind ignorare în totalitate argumentele aduse în susținerea repunerii în termen.

În susținerea solicitării privind repunerea apelului în termen avocatul Roman Doroftei a invocat că SRL „Ecosem Invest” în instanța de fond nu a fost citată legal, nu a participat la examinarea cauzei, nu i s-a comunicat dispozitivul hotărârii. În opinia avocatului instanța de fond urma să identifice toate modalitățile de comunicare a actelor de procedură.

SRL „Ecosem Invest” a menționat că instanța de apel nu doar a înfăptuit superficial și incomplet actul de justiție, dar a admis ca SRL „Ecosem Invest” să fie lipsită de posibilitatea de a-și apăra efectiv interesele, astfel, creând premisele unui viciu fundamental, care afectează soluția adoptată, or nepronunțarea sau pronunțarea incompletă asupra argumentelor justițiabililor echivalează cu lezarea dreptului de acces la justiție.

La 06 aprilie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat societății intimat pentru notificare copia recursului motivat depus de SRL „Ecosem Invest”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, fiind recepționat la data de 11 aprilie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție DS800640976AS. Însă, până la examinarea recursului, aceasta nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

În conformitate cu prevederile art. 424, alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 10 februarie 2022. Potrivit extrasului din poșta electronică cu adresa de e-mail „cristian.adam@justice.md”, încheierea instanței de apel a fost notificată electronic participanților la proces la 16 martie 2022. (f.d. 80)

Recursul declarat de SRL „Ecosem Invest”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, la 21 martie 2022, este depus în termen.

În corespundere cu art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de către societatea recurentă și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, Colegiul constată că la 22 noiembrie 2018 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat hotărârea prin care a admis acțiunea depusă de către SRL „Get Premium”, a încasat de la SRL „Ecosem Invest” în beneficiul SRL „Get Premium” datoria în mărime de 300 000,00 lei, taxa de stat în mărime de 9 000,00 lei, cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 5 000,00 lei, cheltuielile de executare a actelor judiciare în mărime de 2 453,80 lei. (f.d.63)

Manifestându-și dezacordul cu hotărârea primei instanțe, la 17 ianuarie 2022, SRL „Ecosem Invest” a declarat apel împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând *inter alia* repunerea în termen a cererii de apel, invocând că nu a participat la examinarea cauzei, deoarece prima instanță nu i-a comunicat actele de procedura în modul corespunzător, nu i-a comunicat dispozitivul hotărârii, circumstanțe ce i-au adus atingere drepturilor sale procedurale.

Prin încheierea din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea SRL „Ecosem Invest” cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul declarat de SRL „Ecosem Invest”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă. (f.d. 77-79)

Efectuând controlul judiciar al încheierii din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs a constatat că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul notează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În acest sens, dispozițiile art. 111, alin. (3) din Codul de procedură civilă prescriu că, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Conform art. 112, alin. (2) din Codul de procedură civilă dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Colegiul reiterează că, în condițiile speței, hotărârea primei instanțe a fost pronunțată la 22 noiembrie 2018. (f.d. 63).

Respectiv, prin prisma art. 111, alin. (3), art. 112, alin. (2) coroborate cu dispozițiile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură de 30 de zile, instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca cu apel hotărârea judecătorească, a început să curgă din ziua imediat următoare datei emiterii și pronunțării hotărârii judecătorești, adică de la 23 noiembrie 2018. Data limită de

depunere a cererii de apel fiind ziua de 26 decembrie 2018, ora 24.00, dat fiind faptul că zilele de 22-23 decembrie 2018 au fost zilele nelucrătoare, ziua de 24 decembrie 2018 în baza Hotărârii Guvernului nr. 89 din 24 ianuarie 2018 a fost considerată zi de odihnă, iar ziua 25 decembrie 2018 a fost zi de sărbătoare nelucrătoare.

Însă, contrar ipotezelor relevate, coroborate normelor legale precitate, SRL „Ecosem Invest” a declarat apel abia la 17 ianuarie 2022, mult peste termenul legal.

În altă ordine de idei, Colegiul desprinde că în conformitate cu prevederile art. 362, alin.(3) din Codul de procedură civilă, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Articolul 116 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (1) că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Subsecvent, alin. (3) și (4) al aceluiași articol statuează că la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, în sensul autentic al normelor art. 362, alin. (3) și art. 116, alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, repunerea în termenul procedural poate fi efectuată doar în baza unor temeieri viabile și întemeiate. Caracterul temeiniciei motivelor de omitere a termenului procedural reprezentând o condiție sine qua non pentru repunerea acestuia. Prin urmare, obligația probării existenței circumstanțelor, care au făcut imposibilă efectuarea de către persoană a anumitor acțiuni procesuale în termenul stabilit, este pusă în sarcina justițiabilului ce solicită repunerea în termenul omis.

O altă condiție care trebuie respectată este ca cererea de repunere în termen să fie depusă nu mai târziu de 30 de zile, calculate din ziua în care a partea a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În condițiile speței, Colegiul apreciază ca neîntemeiate argumentele invocate de SRL „Ecosem Invest” în susținerea cererii de repunere în termenul de apel și anume că prima instanță nu a citat-o legal și nu i-a comunicat copia dispozitivului hotărârii judecătorești.

Din lucrările dosarului rezultă că Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin încheierea din data de 05 februarie 2018 a primit în procedură cererea de chemare în judecată, stabilind ședința de judecată pentru data de 26 martie 2018, ora 11:00. Ședința de judecată preconizată pentru data de 26 martie 2018 nu a avut loc.

Prin citația, anexată la fila dosarului 26, instanța de fond a citat participanții la proces, comunicându-le data, locul și ora ședinței de judecată preconizată pe data de 24 mai 2018, ora 14:00. Citația fiind recepționată de către SRL „Ecosem Invest” la 26 aprilie 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție DS2100304197AS anexat la fila dosarului 37. Ședința de judecată preconizată pentru data de 24 mai 2018 a fost amânată pentru data de 11 iulie 2018, ora 15.00 cu citarea repetată a participanților la proces.

La 11 iulie 2018, ora 10.07 prin intermediul poștei electronice a instanței de fond la adresa de e-mail jcc@justice.md, administratorul SRL „Ecosem Invest” a expediat cerere, prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată preconizată pentru data de 11 iulie 2018, ora 15.00 pentru o altă dată, din motivul aflării în deplasare în orașul Cahul. (f.d. 47)

Judecătoria Chișinău, sediul Centru în ședința de judecată din data de 11 iulie 2018 a admis cererea SRL „Ecosem Invest” privind amânarea examinării cauzei, stabilind ședința de judecată pentru data de 08 noiembrie 2018, ora 11.00. În ședința de judecată din 08 noiembrie 2018 SRL „Ecosem Invest” nu s-a prezentat, instanța de judecată a constatat posibilitatea începerii examinării cauzei în lipsa societății pârâte, amânând deliberarea și pronunțarea hotărârii pentru data de 22 noiembrie 2018, la ora 10.45.

La data de 22 noiembrie 2018 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat hotărârea contestată. Copia hotărârii fiind expediată participanților la proces la data de 03 decembrie 2018. (f.d. 64)

În urma celor relatate instanța de recurs constată că instanța de fond și-a exercitat obligația de a înștiința SRL „Ecosem Invest” despre acțiunea înaintată de către SRL „Get Premium” și i-a notificat copia dispozitivului hotărârii judecătorești la adresa indicată în cererea de chemare în judecată.

La capitolul dat Colegiul notează că în sensul art. 102, alin. (4¹) din Codul de procedură civilă participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În această consecvență, Colegiul consideră că SRL „Ecosem Invest” nu poate invoca vicierea procedurii de citare și de comunicare a dispozitivului hotărârii judecătorești, care au fost expediate la adresa indicată în cererea de chemare în judecată, care corespunde cu adresa indicată în cererea de recurs.

SRL „Ecosem Invest”, cunoscând faptul aflării pe rolul instanței de judecată a litigiului, urma să facă uz de toate drepturile sale procedurale, pentru a lua cunoștință de hotărârea judecătorească pronunțată asupra fondului cauzei.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Conform art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Bună-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În urma celor relatate Colegiul reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului și restituirea apelului declarat de către SRL „Ecosem Invest”, din motivul depunerii acestuia în afara termenului legal, ori neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Conjunctura relevată certifică faptul că, în speță, nu se profilează circumstanțe care ar justifica omiterea termenului procedural de declarare a apelului. Respectiv, instanța de apel just a ajuns la concluzia netemeinicii cererii depuse de către SRL „Ecosem Invest” cu privire la repunerea în termenul procedural de declarare a apelului împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Sub acest aspect Colegiul notează că legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

La fel, în cauza Ponomaryov v. Ucraina Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că, deși în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Colegiul

civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 269-270 și art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Ecosem Invest”, reprezentată de avocatul Roman Doroftei.

Se menține încheierea din 10 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Get Premium” către Societatea cu Răspundere Limitată „Ecosem Invest” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Maria Ghervas